

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 448/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., D., a Ing. D. M., D., zastúpených advokátkou JUDr. M. K., P., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 576/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. a Ing. D. M. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2011 doručená sťažnosť M. M., D., a Ing. D. M., D. (ďalej len „sťažovateľky“), zastúpených advokátkou JUDr. M. K., P., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl.

46 ods. 1 ústavy postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 576/2010.

Sťažovateľky v sťažnosti opísali priebeh nimi namietaného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 Er 576/2010 takto:

„Návrhom zo dňa 01. 03. 2010 sa v tom čase sťažovateľ v II. rade ako zákonný zástupca sťažovateľa v I. rade domáhal o vymoženie sumy 627,37 € titulom zročného výživného. Povinný dňa 02. 07. 2010 doručil súdu námietky. Od nasledujúceho dňa, t. j. 03. 07. 2010 v zmysle § 50 ods. 2 druhá veta zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien, začala súdu plynúť zákonná 60 dňová lehota na rozhodnutie o námietkach... bolo podané i vyjadrenie, a to dňa 20. 09. 2010 priamo na súd. I napriek tomu, súd... ignoroval samotné rozhodnutie o námietkach... Namiesto rozhodnutia o námietkach, súd zisťoval plnoletosť sťažovateľa v I. rade, čo podľa nášho názoru nemá žiaden vplyv na rozhodovanie o námietkach proti exekúcii, keď návrh na exekúciu bol podaný oprávnenou osobou, a to sťažovateľom v I. rade zastúpeného sťažovateľom v II. rade. Po ďalšom viac ako roku čo sa realizovala úprava, ktorá mala byť realizovaná už pred rokom, vyšší súdny úradník požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o súčinnosť. To všetko po sťažnosti sťažovateľa v I. rade dňa 02. 05. 2011 k rukám predsedníčky súdu. O tejto sťažnosti upovedomila sťažovateľa v I. rade podpredsedníčka súdu, a to ospravedlnením sa. Napriek ospravedlneniu do dnešného dňa, t. j. 28. 10. 2011 (po takmer ďalšom pol roku) nie je o námietkach rozhodnuté. Okresný súd Piešťany je v celom konaní neefektívne činný až nečinný, jeho postup je netolerovateľný, nerešpektujúci zákonné lehoty... U oboch sťažovateľov prieťahy spôsobené a spôsobované Okresným súdom Piešťany spôsobujú a prehlbujú stav právnej neistoty, nedomožiteľnosť výživného. Ide o bežnú až s prepáčením za výraz triaviálnu agendu všeobecných súdov. Práve určenie 60 dňovej lehoty sleduje zámer čo najskôr ukončiť akékoľvek exekučné konanie, ktoré je súčasťou konania samotného a pri vyživovacej povinnosti má byť záujem a dodržiavanie zákonov na prvom mieste. Neúmerná dĺžka nerozhodovania súdu o námietkach, postup a nepostúp súdu má dopad najmä na psychickú stránku oboch sťažovateľov, ktoré sú už bezmocné a odkázané len a len na seba a túto dĺžku konania spôsobenú Okresným súdom Piešťany a jeho nečinnosť považuje za výsmech ich osôb. Povaha vecí, konanie a prístup Okresného

súdu Piešťany si od začiatku vyžadoval mimoriadnu starostlivosť a pozornosť všeobecného súdu venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu, tak aby bol naplnený účel zákona a tým odstránený stav právnej neistoty...

Sťažovatelia využili prostredníctvom sťažovateľa v I. rade všetky iné právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie sú oprávnení podľa osobitných predpisov, tak aby boli odstránené prietahy v konaní, v zmysle zásady subsidiarity, avšak bez účinku...“

Sťažovateľky navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„I. Základné právo sťažovateľov v I. a II. rade, na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR bolo postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/576/2010 porušené.

II. Okresnému súdu Piešťany prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/576/2010 konal bez ďalších prietahov.

III. M. M. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.000 €, ktorej ich je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Ing. D. M. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.000 €, ktorej ich je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

V. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia... M. M. a Ing. D. M. v sume 276,64 €... advokátke JUDr. M. K., na jej účet... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľiek prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľiek podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľky namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 576/2010.

Porušenie svojich základných práv vidia sťažovateľky v nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti okresného súdu v označenom exekučnom konaní o vymoženie výživného, a to z dôvodu, že okresný súd v trvaní viac ako jedného roka od doručenia námietok povinného proti exekúcii o týchto námietkach nerozhodol bez existencie objektívnych okolností, ktoré by mohli ospravedlniť takýto postup okresného súdu.

Sťažovateľky k sťažnosti pripojili list podpredsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 300/11 z 11. mája 2011, ktorým bola vybavená sťažnosť sťažovateľky Marianny Michálekovej na priet'ahy v konaní a v ktorom podpredsedníčka okresného súdu uznala, že vo veci došlo k priet'ahom, za ktoré sa zároveň ospravedlnila.

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd konštatuje, že obdobie viac ako jedného roka, počas ktorého okresný súd nerozhodol o námietkach povinného v exekučnom konaní o vymoženie výživného, je neprimerane dlhé, avšak ostatné okolnosti prípadu (vyplácanie náhradného výživného sťažovateľkám zo strany úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a potreba preverenia tejto okolnosti namietanej povinným v jeho námietkach) nedovoľujú takýto priet'ah hodnotiť ako priet'ah takej intenzity, ktorý by mohol viesť k porušeniu označených základných práv sťažovateľiek.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľiek odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

V prípade ak všeobecný súd posudzujúci danú vec sa bude v budúcnosti dopúšťať prietáhov v konaní (bude nečinný alebo jeho konanie bude neefektívne), nič nebráni sťažovateľkám, aby opakovane podali sťažnosť, v rámci ktorej ústavný súd zohľadní celý doterajší priebeh konania, to znamená, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku rozhodnutej veci.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľiek nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2011